

Sikkerhetsdatablad

Hamron Antifreeze Liquid

Erstatter dato: 10.10.2023

Revisjonsdato: 18.09.2024

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn:	Hamron Antifreeze Liquid
Stoffnavn:	propan-1,2-diol
CAS Nr:	57-55-6
EC-nummer:	200-338-0
REACH-reg.nr.:	01-2119456809-23
Synonymer:	Hamron Frostschutzmittel, Hamron Pakkasneste, Hamron Frostvæske, Plyn prze.zamarzaniu Hamron, Hamron Frostskyddsvätska

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Anbefalte bruksområder: Kjølevæske.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør

Firma:	Jula AB
Adresse:	Box 363
Post nr.:	532 24
Sted:	Skara
Land:	SVERIGE
E-post:	info@jula.se, info@jula.no, info@jula.pl, chem@jula.com
Telefon:	+46(0)511-24600
Hjemmeside:	www.jula.com

1.4. Nødtelefonnummer

22 59 13 00 (Giftinformasjonen).

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP-klassifisering: Produktet skal ikke klassifiseres som farlig i henhold til regelverket for klassifisering og merking av stoffer og stoffblandinger.

2.2. Merkingselementer

Sikkerhetssetninger

P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

2.3. Andre farer

Produktet inneholder ikke PBT- eller vPvB-stoffer.

Stoffet/blandingen inneholder ingen komponenter som anses å ha hormonforstyrrende egenskaper i henhold til REACH art. 57(f) eller kommisjonsdelegert forordning (EU) 2017/2100 eller kommisjonsforordning (EU) 2018/605 på nivåer på 0,1 % eller høyere.

Sikkerhetsdatablad

Hamron Antifreeze Liquid

Erstatter dato: 10.10.2023

Revisjonsdato: 18.09.2024

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1. Stoffer

Stoff	CAS nr./ EC nr./ REACH-reg. nr.	Konsentrasjon	Merknader	CLP-klassifisering
propan-1,2-diol	57-55-6 200-338-0 01-2119456809-23	≥ 99 %		

Se fullstendige H- / EUH-setninger under punkt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding:	Oppsøk frisk luft. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.
Svelging:	Ved svelging må ikke brekning fremkalles. Skyll munnen grundig og drikk 1-2 glass vann i små slurker. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.
Hudkontakt:	Fjern forurensede klær. Vask huden med såpe og vann. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.
Kontakt med øyne:	Påse at eventuelle kontaktlinser er fjernet fra øyet før skylling. Skyll med vann (bruk helst utstyr til øyevask) inntil irritasjonen går over. Oppsøk lege hvis symptomene ikke forsvinner.
Generelt:	Gi aldri noe gjennom munnen til en bevisstløs person. Hvis du er i tvil eller hvis symptomene vedvarer, kontakt lege Når lege oppsøkes, må sikkerhetsdatabladet eller etiketten vises.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Svelging kan gi ubehag. Kvalme og brekninger.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Symptomatisk behandling. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar de nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1. Slukkingsmidler

Egnede brannslukkingsmidler: Produktet er ikke direkte brennbart. Velg brannslukningsmidler basert på branntypen i omgivelsene.
Bruk vann eller vanntåke til nedkjøling av ikke antent lager.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Produktet er ikke brannfarlig.
Ved brann kan følgende stoffer frigjøres: Karbonmonoksid og karbondioksid.

5.3. Råd til brannmannskaper

Hvis det kan gjøres uten fare, fjernes beholdere fra det branntruede området. Unngå innånding av damp og røygass, oppsøk frisk luft. Hvis det er risiko for eksponering for damper og røygasser, skal det brukes åndedrettsvern med lufttilførsel. Heldekkende vernebekledning skal benyttes.

Sikkerhetsdatablad

Hamron Antifreeze Liquid

Erstatter dato: 10.10.2023

Revisjonsdato: 18.09.2024

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

For ikke-innsatspersonell: Hold uvedkommende unna. Sørg for god ventilasjon. Unngå innånding av damp. Unngå kontakt med huden og øynene. Stopp evt. lekkasjer hvis dette kan gjøres uten risiko. Bruk hansker. Spill kan forårsake hålle.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå store utslipp til avløp, grunnvann og overflatevann. Kontakt berørte myndigheter ved større utslipp.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Søl inndemmes og oppsamles med sand eller annet absorberende, ikke brennbart materiale og overføres til egnede avfallsbeholdere.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se punkt 8 for type verneutstyr. Se punkt 13 for kassering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Unngå kontakt med huden og øynene. Det skal finnes mulighet for øyeskylling. Ikke spis, drikk eller røyk under arbeidet. Vask hendene før pauser og før toalettbesøk, og når arbeidet er slutt. Tilsølte klær må fjernes og vaskes før de brukes på nytt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforeneligheter

Oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med matvarer, dyrefôr, legemidler o.l. Under oppbevaring skal originalemballasjen holdes tett lukket. Lagres på et tørt og kjølig sted.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ingen spesielle bruksområder i tillegg til de identifiserte bruksområdene i 1.2.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametere

Yrkesmessig eksponeringsgrense

Stoffnavn	ppm	mg/m ³	fiber/cm ³	Bemerkninger	Anmerkninger
propan-1,2-diol	25	79			

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede tiltak for eksponeringskontroll:	Det skal finnes mulighet for øyeskylling. Alt arbeide må foregå på steder med god ventilasjon. Vask hendene før pauser og før toalettbesøk, og når arbeidet er slutt. Ikke spis, drikk eller røyk under arbeidet.
Personlig verneutstyr, beskyttelse av øyne/ansikt:	Bruk vernebriller ved risiko for sprut i øynene.
Personlig verneutstyr, beskyttelse av hud:	Bruk egnede verneklær.
Personlig verneutstyr, håndvern:	Bruk vernehansker ved direkte hudkontakt. Nitrilgummi. PVA, Viton.
Personlig verneutstyr, åndedrettsvern:	Åndedrettsvern er vanligvis ikke nødvendig. Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes åndedrettsvern. Filtertype: A.
Miljøeksponeringstiltak:	Det skal sikres at lokale utslippsbestemmelser overholdes.

Sikkerhetsdatablad

Hamron Antifreeze Liquid

Erstatter dato: 10.10.2023

Revisjonsdato: 18.09.2024

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Parameter	Verdi/enhet
Aggregattilstand	Væske
Farge	Ingen data
Lukt	Luktfri
Løselighet	Oppløselig i vann.

Parameter	Verdi/enhet	Anmerkninger
Luktterskel	Ingen data	
Smeltepunkt	Ingen data	
Frysepunkt	-51 °C	
Startkokepunkt og kokepunktintervall	184 °C	
Antennelighet (fast stoff, gass)		Ikke relevant.
Antennelsesgrenser	Ingen data	
Ekspljosjonsgrenser	2,6 - 12,5 vol%	
Flammepunkt	104 °C	
Selvantennelsestemperatur	370 °C	
Nedbrytningstemperatur:	Ingen data	
pH (bruksferdig oppløsning)	Ingen data	
pH (konsentrat)	Ingen data	
Kinematisk viskositet	Ingen data	
Viskositet	Ingen data	
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann		Ikke relevant.
Damptrykk	Ingen data	
Tetthet	1040 - 1050 kg/m³	
Relativ tetthet	Ingen data	
Relativ damptetthet	Ingen data	
Relativ tetthet (sat. luft)	Ingen data	
Spesielle egenskaper	Ingen data	

9.2. Andre opplysninger

Parameter	Verdi/enhet	Anmerkninger
Fordampningshastighet		Ikke bestemt.
Eksplorative egenskaper		Ikke relevant.
Oksidasjonsegenskaper		Ikke relevant.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ved lagring og bruk under normale forhold vil det ikke oppstå farlige reaksjoner.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil under anbefalte lagrings- og håndteringsforhold.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Ingen kjente.

Sikkerhetsdatablad

Hamron Antifreeze Liquid

Erstatter dato: 10.10.2023

Revisjonsdato: 18.09.2024

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå oppvarming, gnist og åpen ild.

10.5. Uforenlige materialer

Ingen kjente.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Inga kjente ved normal håndtering.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akutt toksisitet - oral:

propan-1,2-diol, cas-no 57-55-6

Organisme	Testtype	Eksposeringstid	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
Rotte	LD50	24h	21000 - 34000 mg/kg			

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
Svelging av større mengder kan gi ubehag.

Akutt toksisitet - dermal:

propan-1,2-diol, cas-no 57-55-6

Organisme	Testtype	Eksposeringstid	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
Kanin	LD50	24h	> 10000 mg/kg			

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Akutt toksisitet - innånding:

propan-1,2-diol, cas-no 57-55-6

Organisme	Testtype	Eksposeringstid	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
Kanin	LC50 (støv/tåke)	2h	> 317042 mg/l			

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Etsing/hudirritasjon:

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
Kan virke lett irriterende.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon:

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
Kan gi lett irritasjon.

Åndedrettssensibilisering eller hudsensibilisering:

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Kimcellemutagenitet:

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Kreftfremkallende egenskaper:

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Skadelig for reproduksjonsevnen:

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Enkel STOT-eksponering:

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Gjentatt STOT-eksponering:

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Skadelig for luftveiene:

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

11.2. Opplysninger om andre farer

Sikkerhetsdatablad

Hamron Antifreeze Liquid

Erstatter dato: 10.10.2023

Revisjonsdato: 18.09.2024

Hormonforstyrrende egenskaper:

Bestanddelene har ingen hormonforstyrrende egenskaper med hensyn til ikke-målorganismer da de ikke oppfyller kriteriene i seksjon B i forordning (EU) 2017/2100.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

propan-1,2-diol, cas-no 57-55-6

Organisme	Art(er)	Eksponeringsstid	Testtype	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
Fisk	Oncorhynchus mykiss	96h	LC50	40613 mg/l			
Daphnia	Daphnia magna	96h	EC50	4850 - 34400 mg/l			
Alge	Pseudokirchneriella subcapitata	96h	ErC50	19000 mg/l			

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

propan-1,2-diol, cas-no 57-55-6

Organisme	Art(er)	Eksponeringsstid	Testtype	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
		28d		> 81 %	Lett bionedbrytbar.	OECD 301 F	

Forventet å være biologisk nedbrytbar.

12.3. Bioakkumuleringsevne

propan-1,2-diol, cas-no 57-55-6

Organisme	Art(er)	Eksponeringsstid	Testtype	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
			BCF	< 0,09			
			Log Pow	-1,07			

Ingen forventet bioakkumulering.

12.4. Mobilitet i jord

Produktet er blandbart med vann og er derfor mobil i jord og vann.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Produktet inneholder ikke PBT- eller vPvB-stoffer.

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

Bestanddelene har ingen hormonforstyrrende egenskaper med hensyn til ikke-målorganismer da de ikke oppfyller kriteriene i seksjon B i forordning (EU) 2017/2100.

12.7. Andre skadevirkninger

Ingen kjente.

Øvrig informasjon

Produktet forverres raskt, men store utslipp over kort tid kan påvirke nærmiljøet negativt.

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Ikke farlig avfall i overensstemmelse med avfallsforskriften. Avfallet skal leveres til et lovlig avfallsanlegg. Tom, rensert emballasje bør leveres til gjenbruk.

Sikkerhetsdatablad

Hamron Antifreeze Liquid

Erstatter dato: 10.10.2023

Revisjonsdato: 18.09.2024

AVSNITT 14: Transportopplysninger

14.1. FN-nummer eller ID-nummer: Ikke relevant.

14.4. Emballasjegruppe: Ikke relevant.

14.2. FN-forsendelsesnavn: Ikke relevant.

14.5. Miljøfarer: Ikke relevant.

14.3. Transportfareklasse(r): Ikke relevant.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Ikke relevant.

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Øvrig informasjon: Vurdering av kjemikaliesikkerhet er ikke utført.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Øvrig informasjon: Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet for og gjelder utelukkende dette produktet. Det er basert på vår nåværende kunnskap, samt de opplysninger leverandøren har kunnet levere om produktet ved utarbeidelsen. Sikkerhetsdatabladet overholder gjeldende lovgivning for utarbeidelse av sikkerhetsdatablad i henhold til 1907/2006/EF (REACH) med senere endringer.

Leverandørmerknader: Endring punkt: 1, 16.

Land: NO